

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur 14 november 2022
Algemeen Bestuur 1 december 2022 (ter kennisname)

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Soort notitie: Beleidsregels		Datum 28 oktober 2022
Steller Hans Erkens/Gerben Laarman	E-mail jwm.erkens@drechtsteden.nl g.laarman@drechtsteden.nl	Telefoonnummer 06 22764646 (Hans) 06 36232451 (Gerben)

Onderwerp

Aanpassen Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden 2022.

Voorstel

1. Vaststellen van de aangepaste Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden, onder intrekking van de voorgaande versie van deze beleidsregels, zoals vastgesteld op 21 maart 2022;
2. Doorgeleiden van het voorstel naar het Algemeen Bestuur samen met de beleidsregels (ter kennisname).

Bevoegdheid

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal en de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5.1 van de GRS.

Samenvatting

In de Drechtsteden kunnen inwoners met een inkomen tot 130% van het Wettelijk sociaal minimum (WSM) een energietoeslag ontvangen. Omdat er extra middelen beschikbaar zijn gesteld door het Rijk wordt voorgesteld om de energietoeslag te verhogen. Hiervoor dienen de beleidsregels te worden aangepast. Naast de verhoging van de energietoeslag wordt, naar aanleiding van een wetswijziging, de aanvraagperiode verlengd en worden technische wijzigingen doorgevoerd in verband met de rechtmatigheid.

Toelichting op het voorstel

➤ Aanleiding

Vanaf april 2022 kennen wij een energietoeslag toe als categoriale bijzondere bijstand voor huishoudens met een inkomen tot 130% Wettelijk sociaal minimum (WSM). De energietoeslag bedraagt € 800 voor inwoners met een inkomen tot 120% WSM en € 600 voor inwoners met een inkomen van 120>130% WSM. Dit is vastgelegd in de *Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden* van 21 maart 2022. Het Rijk heeft in juli 2022 bekendgemaakt extra middelen beschikbaar te stellen, zodat gemeenten de energietoeslag met € 500 kunnen verhogen voor de doelgroep tot 120% WSM.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 september is besloten om voor de doelgroep <120% WSM een verhoging door te voeren van € 500 en de verhoging van de Energietoeslag voor de doelgroep

120>130% WSM voor te leggen aan de gemeenteraden. Nu de gemeenteraden bijna allemaal een besluit hebben genomen, wordt voorgesteld om deze verhogingen te verwerken in de beleidsregels. De gemeenteraad van de gemeente Dordrecht besluit naar verwachting 29 november over deze verhoging. In de beleidsregels is opgenomen dat het betreffende onderdeel in werking treedt na besluitvorming van de raad.

De bedragen volgens de huidige energietoeslag (eerste tranche) en de voorgestelde verhoging (tweede tranche) zijn in onderstaande tabel weergegeven. De verhoging van de doelgroep 120>130% WSM is voorgelegd aan de gemeenteraden. De uitkomst hiervan is dat in Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht en Sliedrecht de verhoging € 300 bedraagt, en in Papendrecht en Zwijndrecht € 500.

Energietoeslag 2022	tot 120% WSM	120-130% WSM
Eerste tranche	€ 800	€ 600
Tweede tranche	€ 500	€ 300 of € 500
Totaal	€ 1.300	€ 900 of € 1.100

Naast de verhoging van de energietoeslag wordt, naar aanleiding van een wetwijziging, de aanvraagperiode verlengd van 1 november 2022 naar 1 januari 2023. Ook worden twee technische wijzigingen doorgevoerd in verband met de rechtmatigheid:

- a. Voor aanvragers waarvan het inkomen maximaal € 50 boven de inkomensgrens ligt, wordt de toeslag alsnog toegekend;
- b. De door aanvrager laatst ingediende verklaring m.b.t. inkomsten en woonsituatie is leidend.

Zie de bijlage voor de nieuwe Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden. Het gaat hierbij om een aanpassing of uitbreiding van artikel 3 (hoogte energietoeslag), artikel 5 lid 2 (aanvraagperiode) en artikel 6 lid 1 (laag inkomen) van de genoemde beleidsregels met terugwerkende kracht vanaf 11 april 2022.

➤ *Beoogd resultaat*

Met het aanpassen van de beleidsregels actualiseren wij de door het Rijk vastgestelde energietoeslag (tweede tranche) en willen wij geconstateerde lacunes in het aanvraagproces zo veel mogelijk wegnemen.

➤ *Argumenten*

1.1. Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld zodat de energietoeslag kan worden verhoogd.

De extra Rijksmiddelen zijn bedoeld om de energietoeslag met € 500 te kunnen verhogen voor de doelgroep tot 120% WSM. Het betreft een extra bedrag dat ambtshalve en met terugwerkende kracht kan worden toegekend. Het al dan niet toekennen van een tweede tranche voor de doelgroep 120>130% WSM is een lokaal besluit dat bij de zeven gemeenteraden ter besluitvorming is neergelegd. Dit heeft ertoe geleid dat de verhoging per gemeente verschilt (€ 300 of € 500).

1.2. Door een wetwijziging kan de aanvraagtermijn worden verlengd tot 1 januari 2023

De energietoeslag is bedoeld voor het jaar 2022. Aanvankelijk volgde uit de wet dat aanvragen van de energietoeslag uiterlijk op 31 december 2022 moesten zijn afgehandeld en uitbetaald. Om ons voldoende tijd te geven voor de afhandeling liep de aanvraagtermijn tot 1 november 2022. Inmiddels is, om gemeenten meer tijd te geven voor de afhandeling, de wet aangepast waardoor aanvragen ook in 2023 kunnen worden afgehandeld (art. 35 lid 4 Participatiewet). Daarom kan de aanvraagperiode worden verlengd van 1 november 2022 naar 1 januari 2023.

1.3. In verband met de rechtmatigheid worden de twee genoemde technische wijzigingen doorgevoerd

- a. Voor de energietoeslag geldt een 'harde' inkomensgrens van 130% WSM. Bij een hoger inkomen bestaat geen recht op de energietoeslag. In de praktijk zien we dat een geringe overschrijding leidt tot een onredelijk verschil tussen het bedrag wat er misgelopen wordt en de euro's die iemand meer heeft per maand. Ook in bezwaarprocedures leidt dit tot herzieningen van dergelijke afwijzingen op grond van de hardheidsclausule of wegens (eerder onbekende) bijkomende kosten van de inwoner zoals aflossingen. Om deze redenen wordt voorgesteld om de energietoeslag alsnog toe te kennen aan aanvragers waarvan het inkomen maximaal € 50 boven de inkomensgrens ligt.
- b. In de praktijk doet zich voor dat, bij de afhandeling van de aanvraag, inwoners andere verklaringen doen dan op het aanvraagformulier. Het gaat dan bijvoorbeeld om de woonsituatie of inkomsten. Om rechtmatigheidsvragen te voorkomen over welke verklaring leidend moet worden geacht, wordt voorgesteld om de laatst door de aanvrager ingediende verklaring als leidend te beschouwen.

➤ *Kanttekeningen*

1.1. De verhoging wordt met terugwerkende kracht doorgevoerd waardoor inwoners die in de tussentijd zijn verhuisd naar een andere gemeente ook de verhoging (tweede tranche) ambtshalve krijgen uitbetaald.

In de landelijke klankbordgroep (SZW, VNG, gemeenten, etc.) is hierover afgesproken dat alle gemeenten deze werkwijze zouden moeten aangehouden. Vanuit het ministerie is toegezegd de handreiking hierop aan te passen.

Consequenties

➤ *Financiële consequenties*

Landelijk is er met de Septembecirculaire € 550 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de ophoging van de energietoeslag (€ 500 miljoen) en de extra uitvoeringskosten (€ 50 miljoen). Voor de Drechtsteden komt dat neer op circa € 8,3 miljoen. Omdat in de Drechtsteden ook de doelgroep 120>130% WSM de verhoging ontvangt, is de doelgroep groter dan waarvoor het Rijk middelen beschikbaar heeft gesteld. Dit leidt tot een hoger tekort ten opzichte van de Rijksmiddelen.

In totaal ontvangen de Drechtsteden € 21,3 miljoen voor de energietoeslag van het Rijk. Doordat in de Drechtsteden is gekozen voor een grotere doelgroep en het bereik onder de totale doelgroep heel hoog is, blijkt het macrobudget onvoldoende ter dekking van de kosten van de Energietoeslag. In de tweede Burap wordt uitgegaan van een scenario waarbij er een tekort is van € 3,1 miljoen ten opzichte van de Rijksmiddelen. Dit betekent dat de Drechtstedengemeenten eigen middelen moeten inleggen bovenop het budget dat door het Rijk hiervoor beschikbaar is gesteld.

➤ *Personele en organisatorische consequenties*

Het verhogen van de energietoeslag heeft weinig personele en organisatorische consequenties. De verhoging wordt automatisch uitbetaald aan de inwoners die reeds de energietoeslag hebben ontvangen en bij nieuwe aanvragen wordt direct de nieuwe hoogte van de energietoeslag gehanteerd. Het verlengen van de aanvraagtermijn met twee maanden heeft als personele en organisatorische consequentie dat het langer duurt voordat alle aanvragen zijn afgehandeld.

➤ *Juridische consequenties*

De beleidsregels zullen met terugwerkende kracht (april 2022) ingaan.

➤ *Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid*

N.v.t.

Fatale termijn

N.v.t.

Advies en draagvlak

De verhoging voor de doelgroep 120>130% WSM is voorgelegd aan de gemeenteraden. Daarnaast is het Regionaal opgave-overleg Bestaanszekerheid meegenomen. De beleidsregels zijn toegezonden aan de Cliëntenraad Regio Drechtsteden.

Verdere procedure en uitvoering

Na vaststelling worden de beleidsregels gepubliceerd. De beleidsregels worden ter kennisname aan het AB gestuurd. In het AB van 10 november 2022 zullen deze aanpassingen en het proces mondeling worden toegelicht. De gemeenteraden zijn al eerder geïnformeerd over de verhoging van € 500 en over het doorvoeren van een verhoging voor de doelgroep 120>130% WSM. Dit laatste is aan de raden voorgelegd.

Communicatie

Na vaststelling van de aangepaste beleidsregels zal er via verschillende kanalen over de verhoging van de energietoeslag worden gecommuniceerd. Inwoners die reeds de energietoeslag hebben ontvangen krijgen de verhoging automatisch uitbetaald en worden hierover per brief geïnformeerd.

Bijlagen

- Aangepaste Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden;
- Was-woordt tabel Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden.